

Тематичні модулі поділяються на теми (від трьох до п'яти). Кількість тем у модулі залежить від різного обсягу мовного й мовленнєвого матеріалу, яким мають оволодіти школярі. Розподіл годин на вивчення того чи іншого тематичного модуля або теми визначається вчителем самостійно. Він може змінювати послідовність вивчення тем, долучати теми з інших модулів, а також переглядати кількість годин, відведених на їх вивчення, вносити певні корективи до змісту з урахуванням потреб і побажань старшокласників. Наприклад, тематичний модуль «Життя британської молоді» складається з 4-х тем, окремі аспекти яких можуть знайти своє відображення і в інших розділах («Музична Британія», «Портрет сучасного британця», «Освіта у Великій Британії», «Спорт і дозвілля» тощо).

Вивчення кожного модуля включає в себе дві частини. *Перша частина*, що стосується організації матеріалу, нагадує підручник і складається з різних тем, містить автентичні тексти, вправи на закріплення і розуміння навчального матеріалу, творчі завдання тощо. У межах цієї частини старшокласники розширюють свій лексичний запас, здобувають спеціальні знання, проводять дискусії, розбирають проблемні питання і ситуації з реального життя. *Друга частина* призначена для використання в усіх тематичних модулях. Передбачені в цій частині завдання орієнтують учнів на вихід у практичну діяльність.

Кожний тематичний модуль завершується тестовими завданнями (*проектна робота, есе, презентація тощо*), спрямованими на визначення рівня сформованості в учнів умінь і навичок спілкування в межах тематичного модуля та вивченого мовного й мовленнєвого матеріалу.

Значну увагу приділено позатекстовому компоненту посібника — ілюстративному матеріалу (*рисунок, малюнок, фотографії, мапи, схеми, таблиці, символи тощо*), які є засобом уточнення, конкретизації та доповнення текстів і стимулювання комунікативної активності учнів.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ЕЛЕКТИВНИХ КУРСІВ З ІНОЗЕМНИХ МОВ ДЛЯ СТАРШОЇ ШКОЛИ: ДОСВІД ПРОЕКТУВАННЯ

О. С. Пасічник, к. пед. н.

Утвердження компетентнісної парадигми є глобальною тенденцією, яка зумовлює суттєві трансформації в національних освітніх системах. Одним із проявів таких змін є профілізація змісту навчання у старшій школі. Основне завдання, яке покликана вирішити профілізація,

полягає, з одного боку, у різнобічному врахуванні пізнавальних потреб учнів і створенні можливостей для вибудовування індивідуальної траєкторії навчання, а з другого — проєкції потреб ринку праці на зміст шкільного навчання. Створення таких умов умотивовує навчальну діяльність старшокласників через особистісну зорієнтованість змісту навчання, сприяє усвідомленому вибору майбутньої професійної діяльності, а сформовані у процесі такого навчання вміння і навички слугуватимуть підґрунтям для продовження професійного навчання у вищому навчальному закладі та побудові успішної кар'єри.

Значною мірою така прикладна спрямованість навчання досягається завдяки запровадженню широкого спектру елективних курсів — навчальних предметів, які, виконуючи компенсаторну функцію, відтворюють актуальні тенденції розвитку для різних сфер людської життєдіяльності й таким чином поглиблюють знання учнів у певній професійній галузі, сприяють формуванню вмінь і навичок, які потенційно будуть корисними для майбутньої професійної діяльності.

Упровадження елективних курсів у систему освіти, відповідно, передбачає конструювання навчальних програм, на основі яких здійснюватиметься оволодіння їх змістом. Так, у 2014 р. співробітниками відділу навчання іноземних мов Інституту педагогіки НАПН України було започатковано серію елективних курсів з іноземних мов, для яких було підготовлено *Навчальну програму елективних курсів з іноземних мов для старшої школи загальноосвітніх навчальних закладів* (2015 р.). Особливістю програми є те, що основою для проєктування її змісту було визначено результати навчальної діяльності учнів у процесі оволодіння змістом елективних курсів. Передбачені результати навчання виражено в категоріях *знання, уміння, компетенції* за видами мовленнєвої діяльності, а також включають властиві для конкретного елективного курсу результати. Власне, результатам навчання підпорядковані й інші компоненти програми, зокрема розділи, які в розгорнутій формі описують дидактичні та методичні засади побудови елективних курсів, обґрунтовують їх змістовий компонент, висвітлюють технології оволодіння ним, а також зазначають, які саме способи діяльності забезпечують досягнення запланованих результатів навчання.

Відтак, система освіти, базована на результатах навчання, передбачає підпорядкування всього начального процесу цим результатам і перехід від навчання до вивчення. Тобто учитель не навчає учня, а організовує його навчання. Використання результатів навчання як основи для проєктування програм в освітньому процесі є результатом перенесення уваги з учителя на учнів, з навчання на вивчення, а також усвідомлення того, як саме можна досягти дидактичних цілей з метою набуття необхідних компетенцій.